

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

Особливості перекладу культурних реалій у корейському кінотексті

Кваліфікаційна робота

освітнього ступеня бакалавр
студентки 4 курсу бакалаврату
освітньої програми
*«Корейська мова і література
та переклад, англійська мова»*,
Спеціальність 035.066 Філологія
(східні мови та літератури
(переклад включно),
перша – корейська),

Софія Сергіївна КРИВОРУЧКО

Науковий керівник:

асист. Михайло КОЗМІН

Рецензент:

асист. Тетяна ВАСЮХНО

«Допущено до захисту»

Протокол засідання

кафедри мов і літератур

Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

протокол № 14 від « 05 » червня 2024 року

завідувач кафедри _____ (підпис)

доц. Ісаєва Н.С.

КИЇВ

2024

АНОТАЦІЯ

Наукове дослідження заглиблюється у складний процес перекладу культурних реалій, відтворених у корейських фільмах, українською мовою, з особливим акцентом на високо оціненому фільмі "Паразити". У дослідженні розглядається поняття кінодискурсу та підкреслюється його важливість у збереженні культурного різноманіття та наративної зв'язності під час перекладу. Також оцінюється ефективність різних перекладацьких стратегій, зокрема транслітерації, контекстуального перекладу, калькування та адаптації, у збереженні автентичності та культурних тонкощів фільму.

У цій науковій роботі поглиблено досліджено культурні реалії корейських фільмів, зокрема матеріальні, соціальні, історичні, лінгвістичні та міфологічні компоненти. Культурні елементи ідентифіковано та класифіковано, підкреслено їхнє значення у вираженні культурної сутності та емоційних нюансів, закладених в оригінальному фільмі. Класифікація корейських культурних явищ та їхніх джерел, які мають міцне підґрунтя в історичних подіях, соціальних чинників та традиціях, розглядається методично, щоб гарантувати ґрунтовне відтворення корейської мови у перекладі.

У дослідженні розглядаються труднощі та засоби, пов'язані з перекладом культурних реалій, з використанням конкретних прикладів з фільму "Паразити". Підкреслюється вплив процесу перекладу на розуміння та емоційну прив'язаність аудиторії до фільму. У роботі досліджується вплив різних перекладацьких технік на збереження чи викривлення оригінального змісту та культурного значення фільму.

Результати дослідження вказують на те, що використання поєднання перекладацьких стратегій є важливим для ефективного донесення культурних та емоційних тонкощів фільму до широкого кола глядачів. Диплом містить

ретельну експертизу обраних стратегій і пропонує ідеї та рекомендації щодо вдосконалення перекладацького процесу. Це сприятиме більш точному та культурно відповідному перекладу корейських фільмів в українському кінотексті.

Ключові слова: кінодискурс, переклад культурних реалій, корейські фільми, адаптація, контекстуальний переклад, транслітерація, калькування, "Паразити".

ABSTRACT

The research delves into the complex process of translating cultural realities depicted in Korean films into Ukrainian, with a special focus on the highly acclaimed film *Parasites*. The study examines the concept of film discourse and emphasises its importance in preserving cultural diversity and narrative coherence in translation. It also assesses the effectiveness of various translation strategies, including transliteration, contextualisation, calquing and adaptation, in preserving the film's authenticity and cultural sensitivities.

This research paper provides an in-depth study of the cultural realities of Korean films, including material, social, historical, linguistic and mythological components. The cultural elements are identified and classified, and their importance in expressing the cultural essence and emotional nuances inherent in the original film is emphasised. The classification of Korean cultural phenomena and their sources, which have a strong basis in historical events, social factors and traditions, is considered methodically to ensure a thorough reproduction of the Korean language in translation.

The study examines the difficulties and means associated with translating cultural realities, using specific examples from the film *Parasites*. The impact of the translation process on the audience's understanding and emotional attachment to the film is emphasised. The paper examines the impact of different translation

techniques on preserving or distorting the original meaning and cultural significance of the film.

The results of the study indicate that the use of a combination of translation strategies is essential for effectively conveying the cultural and emotional subtleties of a film to a wide range of audiences. The thesis provides a thorough examination of the selected strategies and offers ideas and recommendations for improving the translation process. This will contribute to a more accurate and culturally appropriate translation of Korean films in the Ukrainian film text.

Keywords: film discourse, translation of cultural realities, Korean films, adaptation, contextual translation, transliteration, calculation, Parasites.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ПЕРЕКЛАД КУЛЬТУРНИХ РЕАЛІЙ У КОРЕЙСЬКИХ ФІЛЬМАХ	9
1.1. Визначення кінодискурсу і його значення у перекладі	9
1.2. Особливості корейського кінотексту	10
1.3. Культурні реалії в перекладі	13
1.4. Типи культурних реалій у корейському кінотексті	14
1.5. Проблеми перекладу культурних реалій	17
1.6. Методи перекладу культурних реалій	19
Висновки до першого розділу.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗРАЗКІВ КОРЕЙСЬКИХ КІНОТЕКСТІВ	23
2.1. Загальна інформація про об'єкт дослідження.....	23
2.2. Визначення культурних реалій	24
2.3. Ідентифікація проблем перекладу	25
2.4. Практичні приклади перекладу культурних реалій у корейському кінотексті.....	28
2.4.1. Транслітерація	30
2.4.2. Переклад	32
2.4.3. Калькування	36
2.4.3. Адаптація... ..	38
Висновки до другого розділу.....	43
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	46

Вступ

Актуальність теми дослідження. Всесвітнє визнання та широка популярність корейського кіно, прикладом чого є приголомшливий тріумф фільму «Паразити», підкреслили важливість точного перекладу культурних істин, закладених у творах кіномистецтва. Явище, відоме як «корейська хвиля» або «халлю», призвело до значного зростання захоплення корейською культурою в усьому світі, перетворивши процес перекладу фільмів на щось більше, ніж просто лінгвістичну діяльність, а й на засіб подолання культурних відмінностей. Точний переклад має важливе значення для повноцінної передачі складного культурного та соціального контексту, який характеризує корейські фільми, що дає змогу глобальній аудиторії повністю зрозуміти та оцінити глибину таких творінь.

Важливим компонентом кіноперекладу є поняття кінодискурсу, яке охоплює ширші комунікативні практики та семіотичні елементи фільмів. Кінодискурс охоплює взаємодію наративних, візуальних та аудіальних компонентів, які співпрацюють для створення значення. Розуміння того, як кінотексти вписуються в ширший контекст кінодискурсу, може запропонувати цінне розуміння процесу перекладу, підкреслюючи важливість для перекладача не лише лінгвістичної точності, а й повного збереження та передачі культурної та контекстуальної складової кінотвору. Таким чином, аналіз кінодискурсу має вирішальне значення для розуміння повного впливу перекладацьких рішень на те, як корейські фільми сприймаються світовою аудиторією.

Метою роботи є вивчення особливостей і труднощів, пов'язаних із перекладом культурних аспектів корейських кінематографічних творів, з особливим акцентом на фільмі «Паразити». Фільм режисера Бонг Джун Хо є взірцевим об'єктом для аналізу через його численні культурні алюзії та світовий вплив. Мета дослідження вимагає виконання таких завдань як:

- аналіз та класифікація культурних аспектів, зображених у фільмі «Паразити»;
- проаналізувати труднощі, які виникають при перекладі культурних компонентів;
- оцінити ефективність різних перекладацьких технік, використаних у субтитрах та дубляжі фільму;
- запропонувати стратегії для покращення перекладу культурних нюансів у корейських фільмах;

Зрештою, метою цього дослідження є скорочення розриву між корейськими кінематографічними текстами та їхньою глобальною аудиторією шляхом проведення всебічного аналізу перекладу культурних реалій. Це дослідження має на меті запропонувати практичні рішення та сприяти подальшому розвитку ефективних перекладацьких стратегій у галузі перекладознавства на прикладі фільму «Паразити».

Об'єктом дослідження є культурні явища, зображені в корейських фільмах. Культурні реалії охоплюють відмінні лінгвістичні, соціальні, матеріальні та історичні аспекти, які є специфічними для певної культури і можуть не мати прямих відповідників в інших мовах. Дослідження має на меті з'ясувати, як перекладачі справляються з тонкощами культурного перекладу і чи впливають прийняті ними рішення на те, як міжнародна аудиторія сприймає фільм.

Методологія дослідження базується на комплексному підході, що поєднує теоретичний аналіз із практичним вивченням конкретних прикладів. Дослідження охоплює:

- детальний розгляд концепцій культурних реалій, кінодискурсу та стратегій перекладу через всебічний огляд наукової інформації;
- аналіз та класифікація культурних феноменів у фільмі «Паразити»;

- аналіз українських субтитрів та дубляжу фільму «Паразити» з метою виявлення труднощів та підходів до перекладу;
- оцінка ефективності цих стратегій шляхом проведення порівняльного аналізу з оригінальним корейським текстом;

Наукова новизна цього дослідження полягає в тому, що воно концентрується на одному високо оціненому глядацькою спільнотою проєкті «Паразити», аби докладніше проаналізувати проблеми передачі культурних реалій у корейських кінематографічних текстах. Це дослідження пропонує новий погляд на взаємодію між культурною специфікою та глобальною доступністю в перекладі фільмів, розглядаючи кінотекст у ширшому контексті кінодискурсу. Воно розширює сферу перекладознавства, підкреслюючи важливість культурного контексту та пропонуючи прагматичні стратегії для подолання перекладацьких труднощів.

Це дослідження має **практичне значення** як для перекладачів, так і для науковців у галузі перекладознавства. Наявне дослідження пропонує перекладачам всеосяжну основу для підходу до перекладу культурних реалій у кінематографічних текстах. Воно містить конкретні стратегії та приклади, які допоможуть у процесі перекладу. Дослідження розширює академічну дискусію про переклад і культурологію, представляючи комплексний аналіз, що демонструє специфічні та часно складні аспекти перекладу культурно значущих кінотекстів.

Структура роботи відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Вона складається зі вступу, 2 розділів, що поділяються на підрозділи, висновків, списку використаних джерел та літератури (37 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 50 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕКЛАД КУЛЬТУРНИХ РЕАЛІЙ У КОРЕЙСЬКИХ ФІЛЬМАХ

1.1. Визначення кінодискурсу і його значення у перекладі

Переклад фільму – це більше, ніж просто лінгвістична передача діалогів; він вимагає складного розуміння кінодискурсу. Як зазначала Т. Крисанова, кінематографічні твори різних жанрів стають об'єктом лінгвістичних досліджень, так як кінодискурс пропонує широкий спектр мовних і немовних засобів для зображення реального життя та вираження людських емоцій [1, с.98]. Фільм використовує семіотичні та комунікативні техніки для ефективної передачі наративів, пробудження емоцій та передачі культурних ідей. Кінодискурс охоплює різні елементи, такі як діалоги персонажів, візуальну естетику фільму, а також основні теми та мотиви, які рухають історію. Розуміння цієї концепції є ключовим для розуміння того, як фільми створюють єдиний і захопливий досвід для глядачів.

Крістіан Метц, видатний дослідник кіносеміотики, стверджував, що фільми слугують проявом «кінематографічної мови», яка функціонує в семіотичних рамках [2, с.41]. Метц стверджує, що кіно використовує знаки та коди для конструювання контексту, подібно до того, як функціонує мова. Він запропонував концепцію «уявного означуваного», підкреслюючи спосіб, у який глядачі взаємодіють з фільмами на символічному рівні, проектуючи власний досвід та емоції на сюжетну лінію фільму.

Девід Бордвелл, відомий теоретик кіно, підкреслив важливість наративних і стилістичних компонентів у впливі на глядацьке сприйняття. У книзі «Оповідь у художньому фільмі» Бордвелл досліджує, як фільми створюють значущість за допомогою наративних структур і стилістичних рішень. Він стверджує, що розуміння фільму вимагає ретельного вивчення як наративної техніки, так і візуального стилю, оскільки ці компоненти

співпрацюють, щоб спрямувати глядацьке розуміння та інтерпретацію [3, с.152].

Інтеграція кінотекстів у ширшу структуру дискурсу передбачає, що переклад фільмів вимагає більше, ніж простого перетворення мови, а й коригування культурних та семіотичних елементів для збереження закладеного в них значення. Це означає, що фільм – це не просто послідовність сцен, а скоріше складне поєднання символів, які взаємодіють, щоб сформувати сюжетну лінію. Перекладачі повинні вміло орієнтуватися в цій системі, щоб зберегти первісний вплив і значення фільму.

1.2. Особливості корейського кінотексту

Корейський кінотекст має виразні характеристики, які вирізняють його на тлі світового кіномистецтва. Ці особливості випливають з багатой культурної спадщини Кореї, історичних обставин та лінгвістичних тонкощів. Розуміння цих особливостей є важливим для перекладачів, які прагнуть зберегти автентичність і вплив корейських фільмів при перекладі їх іншими мовами.

Характерною рисою корейських фільмів є їхній глибокий зв'язок із традиційною корейською культурою та історією. Фільми часто інтегрують аспекти конфуціанських принципів, які надають пріоритет ієрархічній структурі сім'ї, пошані до старших поколінь і сприяють соціальній згуртованості. Культурний контекст формує спосіб взаємодії персонажів і розвиток сюжету, що призводить до виразно корейського стилю оповіді. За словами Д. Паке, корейське кіно часто вплітає історичні події та культурні елементи, які є невід'ємними для розуміння мотивації персонажів і сюжету [4]. Прикладом цього є фільм *«Олдбой»* (2003) [5], який майстерно інтегрує традиційні мотиви помсти та сімейної цілісності в сучасну психологічну структуру саспенсу.

Крім того, корейські фільми часто заглиблюються в теми соціальної нерівності та конфлікту між соціальними класами, які віддзеркалюють швидку модернізацію та економічні проблеми в країні. Х. Сон стверджує, що корейське суспільство і корейська мова нерозривно пов'язані між собою і залежать одне від одного; мова відіграє вирішальну роль у формуванні соціальної ідентичності та визначенні суспільного становища особистості [6, с. 4]. Складність корейської мови, включаючи її вшанування та місцеві діалекти, створює значні труднощі для перекладу, оскільки ці елементи часто втрачаються або неправильно розуміються в інших мовах. Фільм *«Паразити»* (2019) [7] демонструє цю закономірність, надаючи гострий аналіз соціального розшарування в сучасному корейському суспільстві. Сюжетна лінія та візуальна естетика фільму підкреслюють різчючі відмінності між заможною сім'єю Пак та злиденною сім'єю Кім, використовуючи різні елементи, включаючи мову.

Ще однією відмінною рисою корейського кіно є його схильність до змішування жанрів. Корейські режисери часто змішують різні жанри, що призводить до створення фільмів, які не піддаються чіткій класифікації. Цей художній прийом помітний у фільмах таких режисерів, як Кім Кідука та Бонг Чжунхо, де вони майстерно поєднують елементи драми, жахів, комедії та трилера. Прикладом цього є *«Господар»* (2006) [8], який поєднує традиційні елементи фільмів про монстрів з гострою соціальною критикою та сімейними конфліктами, що призводить до створення фільму, який водночас захоплює та інтелектуально стимулює.

Корейська мова та її тонкі особливості також мають значний вплив на формування кінотекстів. Корейська мова, що характеризується ввічливістю та різним ступенем ввічливості, ефективно передає нюанси соціальної ієрархії та міжособистісної динаміки між людьми [6, с. 14]. Переклад цих тонких мовних відмінностей становить певну складність, оскільки в мові, на яку перекладають, може не бути прямих відповідників. Наприклад, використання

звернень у розмовах може вказувати на соціальне становище персонажа або ступінь його пошани, що вимагає уточнення або модифікації в процесі перекладу.

Крім того, корейські фільми часто використовують культурно-відмінний гумор та ідіоматичні вирази, що створює труднощі для точного перекладу. Ан Бьонсуп зазначає, що корейський юмор є подвійним [9, с. 96]. Для створення гумору корейське кіно часто використовує гру слів, каламбури та культурні відсилання, які не мають прямих еквівалентів в інших мовах. Наприклад: комедійний фільм *«Ласкаво просимо до Донгмакголу»* (2005) [10] використовує поєднання гумору та гострих моментів для зображення взаємодії між північнокорейськими та південнокорейськими солдатами під час Корейської війни.

Корейське кіно вирізняється своїми особливими наративними прийомами та методами оповіді. Корейські режисери часто використовують нелінійні оповіді, флешбеки та хитромудрі повороти сюжету, щоб створити напругу та захопити глядачів. Ці прийоми вимагають ретельного підходу під час перекладу, щоб зберегти заданий ритм та емоційний резонанс фільму. За словами Девіда Бордвелла, розуміння наративу в кіно передбачає здатність глядача стежити за складними сюжетними лініями та розвитком персонажів, що може бути особливо складним у фільмах зі складною структурою [3, с.33].

Унікальні характеристики корейських кінотекстів виникають через поєднання традиційних культурних елементів, актуальних соціальних проблем, лінгвістичних тонкощів та винахідливих методів оповіді. У сукупності ці особливості корейських фільмів суттєво впливають на те, як глядачі сприймають і взаємодіють з наративами. Перекладачі повинні вміло орієнтуватися в цих елементах, так як поєднання наративних технік, тем, культурної специфіки, кінематографічних стилів і мови посилює оповідь

якісного перекладу, який зберігає автентичність фільмів та ефективно взаємодіє з цільовою аудиторією.

1.3. Культурні реалії в перекладі

Поняття культурних реалій у перекладі стосується тих аспектів культури оригіналу, які не мають прямих відповідників у культурі перекладу. Застосовуючи культурну проблематику до завдань перекладу, Ньюмарк [11] пропонує свою класифікацію іншомовних культурних слів, виокремлюючи п'ять категорій:

- екологія (флора, фауна, клімат тощо);
- матеріальна культура (їжа, одяг, будинки, міста, транспорт);
- соціальна культура (праця та дозвілля);
- організації, звичаї, види діяльності, процедури або концепції (які включають мистецькі, релігійні, політичні та адміністративні підкатегорії);
- жести та звички;

Х. Сугенг [12] зазначає, що неможливо досягти бездоганного перекладу текстів, які глибоко вкорінені в певній культурі. Однак завжди можна перекласти текст, зосередившись на його цільовому призначенні. Це демонструють численні переклади літературних творів.

Існують різні методи інтерпретації культурних реалій на різний манер. Є. Ніда представляє концепцію «динамічної еквівалентності», яка має на меті справити на цільову аудиторію такий самий вплив, який оригінальний текст справив на аудиторію оригіналу [13, с.159]. Цей метод особливо застосовний при перекладі культурних явищ, оскільки він вимагає глибокого розуміння як оригінальної, так і бажаної культури, щоб гарантувати, що переклад викличе автентичну реакцію аудиторії.

Л. Венуті досліджує прийоми «іноземнення» та «одомашнення», які застосовують перекладачі, щоб досягти балансу між збереженням іноземних елементів та їх адаптацією до цільової культури [14]. Іноземнення – це практика збереження унікальних характеристик вихідної культури з метою збагачення відповідної культури та збереження автентичності оригіналу. З іншого боку, одомашнення модифікує культурні елементи відповідно до норм та очікувань цільової аудиторії, таким чином підвищуючи доступність тексту, але потенційно розмиваючи його оригінальну сутність. Ці теоретичні засади лежать в основі труднощів пов'язаних із перекладом корейських кінотекстів, які часто містять культурно-специфічні елементи, що глибоко вкорінені в оригінальній культурі, а саме традиційні звичаї, суспільну ієрархію та місцеві ідіоми, притаманні лише корейському суспільству.

1.4. Типи культурних реалій у корейському кінотексті

Корейське кіно сповнене культурними реаліями, які дають глибоке уявлення про ідентичність та спадщину нації. Культурні аспекти відіграють вирішальну роль у сюжетах і створюють значні труднощі для перекладачів, які прагнуть зберегти автентичність і вплив фільмів при перекладі їх різними мовами. У цьому розділі розглядаються різні культурні реалії (які вже були зазначені у підрозділі 1.2.), зображені в корейських фільмах, що дає змогу глибше зрозуміти ті аспекти, які необхідно зберегти під час перекладу.

Корейські фільми зображують **матеріальні реалії**, які включають предмети побуту, їжу, одяг та архітектуру, що мають культурне значення. Ці елементи встановлюють відчутний зв'язок зі звичаями та способом життя в Кореї. Їжа в корейських фільмах часто слугує важливим елементом, що репрезентує культурну ідентичність та соціальні звичаї. Такі страви, як 김치 (кімчі), 삼겹살 (самгьопсаль) і 비빔밥 (пібімбаб) представляють не лише їжу, а й символізують культурну спадщину та суспільні принципи Кореї. Фільм

«Маленький ліс» (2018) [15] ефективно зображує кулінарні традиції, підкреслюючи їхнє значення у повсякденному житті та культурній спадщині. Фільм висвітлює теми спільноти та приналежності через процес приготування та обміну їжею.

У корейських фільмах часто показують традиційне вбрання, наприклад *한복* (ханбок), що символізує історичну та культурну особливість. «Королівський кравець» (2014) [16] підкреслює естетичну та культурну важливість ханбоку, майстерно поєднуючи історичні та мистецькі аспекти корейського вбрання у своїй сюжетній лінії. Ретельне зображення традиційної корейської моди у фільмі забезпечує візуально захоплюючий досвід, який встановлює міцний зв'язок між глядачами та багатою спадщиною корейського одягу.

Зіставлення традиційних будинків *한옥* (ханок) і сучасної архітектури у таких фільмах, як «Архітектура 101» (2012) [17], віддзеркалює поєднання старого і нового в корейському суспільстві, репрезентуючи швидку модернізацію країни. Зображення архітектурного розвитку в цих фільмах демонструє динамічну взаємодію між традиційними та сучасними елементами в корейському культурному середовищі.

Корейські фільми часто зображують **соціальні реалії**, які демонструють тривалий вплив конфуціанських цінностей на суспільні норми та сімейну динаміку. Повага до старших людей, відданість батькам і сприяння сімейній єдності є часто порушуваними темами. Фільм «Ода моєму батькові» (2014) [18], ефективно відображає ці принципи, оскільки розповідає історію чоловіка, який самовіддано відмовляється від власних прагнень заради забезпечення добробуту своєї родини. Зображення у фільмі соціальної ієрархії та сімейних обов'язків дає глибоке уявлення про корейські культурні норми та загальний менталітет суспільства. У фільмі «Кім» (2016) [19], ці теми поглиблено досліджуються.

Фільми часто зображують різні корейські традиції та ритуали, зокрема 제사 (джеса, обряди предків), весілля та свята, такі як 설날 (Соллаль, Новий рік за місячним календарем) та 추석 (Чхусок, свято врожаю). «Моя нахабна дівчинка» (2001) [20] інтегрує ці елементи у свою сюжетну лінію, даючи змогу поглянути на культурні звичаї, що впливають на повсякденне життя в Кореї. Включення цих соціальних реалій не лише посилює складність біографій персонажів, але й покращує оповідь, надаючи справжній культурний контекст.

Корейські фільми часто включають історичні події та видатних діячів, які роблять свій внесок у розповідь, додаючи контексту та глибини. Такі фільми, як «Лінія фронту» (2011) [21] та «Вбивство» (2015) [22] заглиблюються у ключові історичні події, такі як Корейська війна та японська окупація, підкреслюючи їхній глибокий вплив на корейське суспільство. Розуміння мотивації персонажів і ширших суспільних наслідків цих історій залежить від усвідомлення важливих історичних реалій. Зображення цих історичних подій надає глядачам перспективу, через яку вони можуть зрозуміти наполегливість і виклики, з якими стикається корейський народ [4].

Переклад корейських фільмів викликає певні труднощі через їхню лінгвістичну складність **мовних реалій**, що проявляється у використанні специфічних виразів, ідіом та термінології. Такі фрази, як 한 (хан), що передають складні емоції глибокого смутку та туги, є складними для перекладу [9, с. 95]. Крім того, термінологія, що використовується у фільмах, точно відображає складні соціальні структури та професійні відносини в корейському суспільстві. Точний переклад вимагає глибокого розуміння цих мовних реалій, щоб зберегти автентичний зміст і контекст.

Міфологічні та релігійні реалії надають численним фільмам вигадливого культурного багатства та аури таємничості. Міфічні істоти, такі як 도깨비 (токкебі, гобліни) та 귀신 (квішін, привиди) часто з'являються в оповіданнях, підсилюючи розповідь аспектами корейського фольклору.

«Разом з богами: Два світи» (2017) [23] використовує ці традиційні міфи для побудови захоплюючої та образної сюжетної лінії. Включення міфологічних компонентів у сучасний наратив підкреслює тривалий вплив фольклору на корейське суспільство.

Корейське кіно часто включає релігійні мотиви, такі як буддизм, шаманізм і християнство. «Весна, літо, осінь, зима... і весна» (2003) [24] заглиблюється в буддійську релігію через інтроспективну сюжетну лінію, пропонуючи глибокі роздуми про циклічність існування та еволюцію духовності людини. Фільми, що зображують релігійні практики та вірування, дають глядачам змогу глибше зрозуміти духовне середовище Кореї.

1.5. Проблеми перекладу культурних реалій

Переклад культурних реалій у корейських фільмах – це багатогранна робота, яка охоплює більше, ніж просто лінгвістичне перетворення. У цьому розділі розглядаються основні труднощі, що виникають при перекладі культурних реалій. Вони є наступними:

1) Відсутність прямих відповідників:

Значною перешкодою при перекладі корейських кінотекстів є відсутність прямих відповідників для багатьох культурних термінів і понять в українській мові. Вони розглядаються з використанням як порівняльного, так і аналітичного підходів. Ньюмарк стверджує, що найефективнішим методом оцінки недоліків перекладу є ретельний аналіз лінгвістичних розбіжностей між перекладом і текстом оригіналу [25, с.163]. Якщо не бути обережним, це може призвести до втрати значущості або культурної тонкощі. Наприклад, термін «정» (чон) інкапсулює глибокий емоційний зв'язок і почуття прихильності, які складно передати одним українським терміном. Так само термін «한» (хан), який передає особливий тип спільного горя і туги, не має прямого еквівалента в українській мові.

У цьому контексті актуальним є дослідження Л. Венуті про стратегії перекладу, зокрема про поняття «інтернаціоналізація» та «одомашнення» [14]. Венуті стверджує, що перекладачі повинні дотримуватися делікатної рівноваги між збереженням іноземних елементів (інтернаціоналізацією) та забезпеченням зрозумілості тексту для цільової аудиторії (одомашненням).

2) Культурні особливості та тонкощі

Корейські фільми часто містять тонкі культурні алюзії та соціальні тонкощі, які можуть бути незнайомі глядачам у всьому світі. Наприклад, корейське суспільство глибоко вкорінене в ієрархічних відносинах і конфуціанських цінностях, які часто зображуються у фільмах. Передати ці елементи українською мовою може бути складно без надання детальних пояснень. Наприклад, у фільмі *«Паразити»* (2019) [7] історія обертається навколо складного зображення соціальної ієрархії та сімейних стосунків, які можуть бути нелегко зрозуміти глядачам, які не знайомі з корейськими культурними традиціями.

2) Ознайомлення та сприйняття аудиторії

Перекладачі також повинні враховувати рівень знайомства цільової аудиторії з корейською культурою. Надмірна деталізація може порушити зв'язність сюжетної лінії та відволікти від загального занурення в кіно, тоді як недостатня деталізація може призвести до нерозуміння та спотворення інформації. Прикладом цього є дослідження Д. Ю, [26, с.17] а саме складнощі пов'язані з перекладом культурних нюансів, підкреслюючи вирішальну роль контексту в точному донесенні задуманого повідомлення на прикладі фільму *«Моя нахабна дівчинка»* (2001) [20] і його сприйняття в Америці. У той час як оригінал став найкасовішою південнокорейською комедією всіх часів і народів, а також був величезним хітом у більшій частині Східної та Південно-Східної Азії, американський ремейк під тією ж назвою у 2008 році вийшов

одразу на DVD і був показаний лише на двадцяти чотирьох екранах у Таїланді (IMDB).

3) Збереження наративних технік

Корейські фільми відомі своїми особливими методами оповіді, зокрема нелінійною розповіддю, флешбеками та складним розвитком персонажів. Ці прийоми посилюють оповідь, додаючи більше значення та емоційної глибини, які може бути складно зберегти під час перекладу. Прикладом цього є фільм «Олдбой» (2003) [5] режисера Пак Чанука, який використовує складні сюжетні повороти та нелінійний підхід до розповіді, щоб створити відчуття очікування. Переклад такого фільму вимагає збереження ритму та напруженості оповіді, щоб гарантувати глядачам такий самий рівень залученості та здивування, як і у випадку з іншими фільмами.

Д. Бордвелл підкреслює важливість розуміння наративу у фільмах, стверджуючи, що здатність глядача розуміти заплутані сюжетні лінії та розвиток персонажів має вирішальне значення, особливо у фільмах зі складною структурою [3, с.152].

Процес перекладу культурних аспектів у корейських фільмах вимагає вмілого управління лінгвістичними тонкощами, культурними нюансами та методами оповіді. Перекладачі можуть створювати переклади, які зберігають автентичність оригіналу та привабливість для іноземних глядачів, використовуючи ретельні стратегії.

1.6. Методи перекладу культурних реалій

Переклад культурних реалій у корейських кінотекстах вимагає тонкого підходу, який гармонійно поєднує оригінальну культуру та зрозумілість для цільової аудиторії.

1) Транслітерація

Транслітерація – це процес перетворення корейських слів і фраз на алфавіт мови перекладу без зміни їхнього значення [11]. Цей метод часто використовується для власних імен, назв та культурно-специфічних термінів, які не мають прямих відповідників у мові перекладу. Наприклад, такі слова, як «김치» (кімчі) та «한복» (ханбок) часто транслітеруються, щоб зберегти їхню культурну значимість. Важливим аспектом транслітерації є неминуча втрата сенсу, що відбувається в повсякденній мові, що допомагає встановити контекст, у якому міжкультурний переклад можна краще зрозуміти.

2) Переклад

Переклад – це процес передачі значення терміну або фрази з однієї мови на іншу [11]. Цей підхід ефективний для передачі широких понять та ідей, які мають однозначні відповідники. Наприклад, термін «학교» (хакгьо) можна точно перекласти як «школа». Проте певні культурні тонкощі можуть бути випущені з уваги під час цієї процедури.

3) Калькування

Калькування, також відоме як запозичення, означає практику прямого перекладу окремих елементів терміна або словосполучення на потрібну мову [11]. Такий підхід дозволяє ефективно зберегти початкову структуру та первісне значення. Наприклад, термін: "말이 씨가 된다" (буквально "слово стає насінням") має калькований переклад "слово стає насінням", а значення в контексті, що сказані слова можуть стати реальністю, підкреслюючи важливість обережного вибору слів. Кальки можуть вводити нові вирази в мову перекладу, розширюючи її словниковий запас, зберігаючи при цьому культурну сутність вихідного тексту.

4) Адаптація

Адаптація передбачає модифікацію культурних референцій для того, щоб зробити їх більш зрозумілими для цільової аудиторії [11]. Цей підхід

часто застосовується, коли дослівний переклад не буде зрозумілим або оціненим. Наприклад, таке корейське свято, як «설날» (Соллаль) в українському перекладі можна замінити на «Місячний Новий рік», оскільки воно є більш загальноновизнаним. Адаптація вимагає ретельного обмірковування, щоб запобігти втраті автентичного культурного контексту.

5) Культурна заміна

Культурна заміна – це акт заміни культурного елемента у вихідному тексті відповідним елементом з цільової культури, який виконує аналогічну мету або роль. Такий підхід сприяє встановленню міцнішого зв'язку між текстом і цільовою аудиторією. Наприклад, згадку «고등학교 수능시험» можна замінити на «вступні іспити до коледжу», щоб ефективно передати значну важливість тесту в рамках, які добре зрозумілі західній аудиторії.

б) Виноски та кінцеві примітки

Використання виносок або кінцевих приміток дозволяє перекладачам надавати додатковий контекст і пояснення культурних алюзій, не змінюючи при цьому первинний текст [11]. Цей підхід може бути особливо цінним для термінів, які викликають труднощі при перекладі або потребують контекстуальних знань. Наприклад, пояснення значення «제사», який є обрядом предків, може покращити розуміння аудиторією його культурного значення.

Для ефективного перекладу культурних нюансів у корейських кінотекстах необхідно застосовувати різноманітні методи, які можуть точно передати тонкощі та глибину оригінальної культури. Перекладачі можуть створювати автентичні та доступні версії фільмів для міжнародної аудиторії, використовуючи транслітерацію, переклад, калькування, адаптацію, культурну заміну та контекстуальні примітки.

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У першому розділі розглядаються тонкощі перекладу культурних реалій у корейських фільмах. Дискусія починається з дослідження кінодискурсу, який охоплює найважливіші візуальні, аудіальні та наративні компоненти, необхідні для успішного перекладу. Підкреслюється важливість розуміння цих компонентів для ефективної передачі повного значення та контексту оригінального фільму. Далі в розділі розглядаються відмінні характеристики корейських кінотекстів, зокрема наративні техніки, культурна специфіка та кінематографічні стилі, які створюють особливі труднощі при перекладі.

Корейські фільми класифікують культурні реалії за окремими категоріями, включаючи матеріальні, соціальні, історичні, лінгвістичні та міфологічні елементи. Кожна категорія втілює важливі культурні елементи, які потребують ретельного перекладу для збереження їхньої значущості. У розділі також обговорюються проблеми, що виникають під час перекладу, такі як фонетичні розбіжності та відсутність точних відповідників, що може призвести до упущення культурних тонкощів.

У тексті досліджуються різні техніки перекладу, зокрема транслітерація, контекстуальний переклад, калькування та адаптація, кожна з яких має свої переваги та обмеження. Наприкінці розділу наголошується на необхідності прийняття всебічного підходу, який захищає культурне багатство фільму та гарантує точний і змістовний переклад для цільової аудиторії.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗРАЗКІВ КОРЕЙСЬКИХ КІНОТЕКСТІВ

2.1 Загальна інформація про об'єкт дослідження

«Паразити» (2019) [7] режисера Бонг Джунхо є значною віхою в міжнародному кінематографі, відзначеною схвальними відгуками критиків та інноваційними досягненнями. У 2020 році фільм досягнув історичної віхи, ставши першим неангломовним фільмом, який отримав премію "Оскар" за найкращий фільм. Він також отримав "Оскари" за найкращу режисуру, найкращий оригінальний сценарій та найкращий міжнародний повнометражний фільм. Успіх фільму підкреслює його широку популярність і значний вплив на світову аудиторію, що робить його актуальною темою для академічних досліджень.

"Паразити" відзначається майстерним поєднанням жанрів, органічно поєднуючи елементи темної комедії, трилера та соціальної сатири. Особливий стиль оповіді захоплює глядачів, забезпечуючи їхню постійну зацікавленість і подив. Складна сюжетна лінія та глибокий зміст фільму дозволяють ретельно дослідити класову та соціальну нерівність - універсальні теми, які міцно вкорінені у культурному середовищі Південної Кореї.

У центрі оповіді "Паразити" - сім'я Кім, яка живе у злиднях у частково підземному помешканні і змушена виживати за рахунок чорної роботи, яка є тимчасовим зайняттям. Їхнє становище змінюється, коли син Кі Ву влаштовується на роботу репетитором англійської мови для доньки заможної родини Пак. Використовуючи хитрість і нечесність, сім'я Кім успішно проникають у сім'ю Пак, займаючи місця хатньої прислуги. Дія фільму загострюється в міру того, як їх обман розплутується, що призводить до непередбачуваних і жорстоких наслідків

2.2 Визначення культурних реалій

Фільм "Паразити" представляє складне та заплутане втілення культурних реалій, які майстерно вплетені в його сюжетну лінію. Переклад даних культурних реалій є вдалим прикладом для розглядання в цій дослідницькій роботі. Складне зображення соціально-економічної нерівності, сімейних стосунків і культурних норм у фільмі створює різні труднощі та можливості для перекладачів. Такі елементи є важливими для збереження автентичності та значущості фільму під час його показу світовій аудиторії.

У фільмі чітко показані матеріальні реалії Південної Кореї, такі як панчіха 반지하 (напівпідвальні квартири). Сучасні умови життя ілюструють труднощі, з якими доводиться боротися нижчому соціально-економічному класу, і є прямим наслідком стрімкої урбанізації країни. Донести контекстуальний вплив цієї культурної специфіки до міжнародної аудиторії може бути складно.

Соціальні реалії ієрархічної структури корейського суспільства чітко відображені у взаєминах між персонажами. Вшанування та представлення соціальної стратифікації в суспільстві свідчать про глибоко вкорінені культурні норми, сформовані під впливом конфуціанських цінностей. Розуміння мотивацій і конфліктів персонажів вимагає глибокого розуміння цієї соціальної динаміки. Хоча дія "Паразитів" відбувається в сучасній Південній Кореї, фільм містить посилання на історичні події та соціально-економічні чинники, які вплинули на сучасне суспільство країни, зокрема на стрімке зростання промисловості та пов'язану з цим нерівність у багатстві. Для повного розуміння історичних реалій, зображених у фільмі, важливо розуміти історичні чинники, що вплинули на їх створення.

На фільм суттєво впливають різні мовні реалії корейської мови, такі як використання різних рівнів ввічливості та специфічних ідіоматичних виразів. Прикладом цього є використання сім'єю Кім шанобливої мови при зверненні

до сім'ї, Пакі що підкреслює соціальну ієрархію. Для точного перекладу цих елементів необхідно ретельно проаналізувати та зберегти оригінальний контекст і значення.

Поведінка та вчинки персонажів відображають поєднання корейських міфологічних та релігійних реалій, хоча ці вірування не виражені в прямій формі.

2.3 Ідентифікація проблем перекладу

Переклад такого культурно складного та багатогранного фільму, як "Паразити", вимагає вмілого подолання різноманітних перешкод. Ці труднощі пов'язані з необхідністю передати не лише прямий зміст діалогів, але й культурні тонкощі та соціально-економічні передумови, які є важливими для сюжетної лінії фільму.

Численні культурні терміни та поняття в корейській мові не мають прямих еквівалентів в українській або англійській мовах. Якщо не бути обережним, це може призвести до применшення значущості або культурної витонченості. Простий переклад вищезазначеного терміну банджіха 반지하 (який описує напівпідвальні квартири і є унікальним для міського середовища та економічних обставин Південної Кореї), як "підвал" або "напівпідвал", не відображає всіх соціально-економічних наслідків. Перекладачі повинні ретельно керувати такими підходами, як "іноземнення" та "одомашнення" Венуті, щоб зберегти як культурну цілісність фільму, так і його розуміння аудиторією [14].

Корейські фільми часто містять складні культурні алюзії та соціальні тонкощі, які можуть бути незнайомі глядачам з інших країн. Ці тонкі відмінності мають вирішальне значення для розуміння мотивів персонажів і культурного середовища. Фільм зображує ієрархічні відносини та шану до соціально вище осіб, що ґрунтуються на конфуціанських цінностях.

Прикладом цього може слугувати те, як члени сім'ї Кім звертаються до сім'ї Пак, використовуючи такі терміни, як саджаннім 사장님 (бос) і агаші 아가씨 (ввічливий термін для позначення молодої жінки), що характеризується помітним рівнем офіційності та поваги, який може бути не повністю переданий у дослівному перекладі. Підкреслюють важливість культурного контексту в процесі перекладу. Згідно з С. Басснетт і А. Лефевр перекладачі повинні пропонувати культурний контекст, використовуючи виноски або короткі культурні примітки, щоб пов'язати різні культурні інтерпретації [27].

Перекладачі повинні враховувати рівень знайомства цільової аудиторії з корейською культурою. Надмірна деталізація може перервати плавний розвиток сюжету, тоді як недостатня деталізація може призвести до незрозуміння. Страва джапагурі 짜파구리 (також відома як "рам-дон", поєднання локшини швидкого приготування з удоном), відображає поєднання доступності та розкоші і слугує важливим культурним посиланням, яка підкреслює соціальну нерівність. Для точного перекладу назви цієї страви та розкриття її культурних конотацій дуже важливо дотриматись обережної рівноваги, яка забезпечить розуміння глядача, не вдаючись до довгих дотичних. У книжці М. Бейкер пропонується використовувати пояснювальні виноски та внутрішньотекстові пояснення, щоб забезпечити зв'язність оповіді та уникнути надмірного навантаження на текст [28]. Це дозволяє перекладачам вносити необхідні культурні пояснення, не порушуючи плавність читання. У випадку джапагурі, таке пояснення може допомогти аудиторії зрозуміти контекст страви та її культурну значущість без необхідності довгих дотичних.

Перекладачі в Україні часто стикаються з проблемою відсутності доступу до офіційних джерел корейських субтитрів. Відсутність офіційних корейських субтитрів до корейських фільмів (включно фільм "Паразити»), в Україні змушує перекладачів покладатися на менш точні або неофіційні

переклади, що потенційно може спотворювати оригінальний зміст і культурний контекст фільму. Б. Е. Дімітрова наголошує на важливості використання надійних джерел для перекладу, щоб гарантувати точність і зберегти цілісність оригінального тексту [29, ст. 57]. Більше того, відсутність авторитетних джерел є суттєвою перешкодою для досягнення високої якості перекладу, як підкреслюється в численних перекладацьких дослідженнях. Як наслідок, процес перекладу зазвичай передбачає проміжний етап [30, ст 572]. Корейські фільми спочатку перекладаються англійською мовою, а потім англійські субтитри перекладаються українською. Цей процес відомий як подвійний переклад.

Подвійний переклад – це практика перекладу тексту (або, в наявному випадку, субтитрів) з мови оригіналу на мову-посередника, а потім знову на мову перекладу [31]. Цей метод часто використовується, коли в контексті мови перекладу бракує ресурсів для прямого перекладу або знань мови оригіналу. У цьому випадку корейські фільми спочатку перекладаються англійською мовою, а потім ці англійські субтитри перекладаються українською.

Кожна мова має унікальні культурні та контекстуальні нюанси. При перекладі спочатку на англійську, а потім на українську мову існує значний ризик того, що оригінальний зміст, нюанси та культурний контекст, закладений у корейському діалозі, буде втрачено або змінено. Наприклад, ідіоматичні вирази та культурні референції можуть не перекладатися безпосередньо з корейської на англійську, а тим більше з англійської на українську, що призводить до "семантичного зсуву", коли початкове значення поступово спотворюється.

Корейські фільми часто містять культурні елементи, характерні для корейського суспільства. Вони можуть бути достатньою мірою збережені в першому перекладі англійською мовою, але можуть бути ще більше розмиті або неправильно інтерпретовані при перекладі на українську.

На кожному етапі перекладу виникають потенційні помилки. Неправильні тлумачення або неточності в англійських субтитрах, швидше за все, будуть перенесені і, можливо, поглиблені в українських субтитрах. Це може призвести до значних відхилень від наміру та змісту оригінального діалогу.

Хронометраж і синхронізація субтитрів можуть бути порушені через подвійний переклад, оскільки нюанси в темпі діалогів важко зберегти. Крім того, відмінності у структурі речень між корейською, англійською та українською мовами можуть призвести до незручних або надто довгих субтитрів, які порушують враження від перегляду.

Для полегшення процесу перекладу може існувати тенденція до спрощення складних діалогів, що призводить до зменшення багатства та глибини оригінального сценарію. Таке спрощення може позбавити фільм його унікальної мови та культурного багатства.

2.4 Практичні приклади перекладу культурних реалій у корейському кінотексті

Процес перекладу фільму "Паразити" з корейської на українську мову вимагає проміжного етапу з використанням англійських субтитрів. Хоча подвійний переклад має потенційні недоліки, англійські субтитри для "Паразитів" були створені Дарсі Паке, визнаним авторитетом у сфері корейського кіно [32]. Це дозволило ефективно зменшити кількість помилок, які зазвичай пов'язані з багаторазовим перекладом, гарантуючи збереження значної частини оригінального змісту та культурних тонкощів фільму.

Дарсі Паке – відома постать у сфері корейського кіно [33]. Паке, родом зі штату Массачусетс, США, переїхав до Південної Кореї у 1997 році. Відтоді він відіграє вирішальну роль у просуванні корейського кіно на міжнародному рівні. Він є професором Пусанської азійської кіношколи та засновником

Koreanfilm.org – англomовного сайту, присвяченого корейському кіно [34]. Глибоке розуміння Паке як західної, так і корейської культур зробило його незамінним посередником між двома сферами кіно. Паке здобув ступінь бакалавра з англійської літератури в Карлтонському коледжі, а згодом здобув ступінь магістра корезнавства. Його освіта стала основою для витонченого перекладацького та культурного посередництва. Паке створив значний масив письмових робіт про корейське кіно, публікуючи статті в численних міжнародних кіножурналах і журналах. Крім того, він є автором книги "Нове корейське кіно: розсікаючи хвилі" [4], значної літературної праці, яка заглиблюється в розвиток сучасного корейського кіно і яка використовується в цій дослідницькій роботі.

Коли йому доручили створити субтитри до фільму "Паразити", Паке підійшов до завдання з особливою увагою до деталей. Його метою було зберегти початкову атмосферу фільму, культурні алюзії та складну розповідь. Субтитрування фільму – це багатогранна процедура, яка виходить за рамки простого перекладу діалогів. Вона передбачає передачу фундаментальної природи оповіді та нюансів взаємодії персонажів.

Паке присвятив значну кількість часу тісній співпраці з режисером фільму Бонг Джунхо, щоб гарантувати, що англійські субтитри точно передають суть оригінального корейського сценарію. Ця співпраця була дуже важливою, оскільки фільми режисера Бонга часто містять складні шари сенсу, які міцно пов'язані з корейською культурою та соціальними питаннями. Вільне володіння обома мовами та глибоке розуміння культури дозволило Паке створити субтитри, які знайшли відгук у глядачів з усього світу.

Чудові англійські субтитри відіграли ключову роль у міжнародному тріумфі "Паразитів". Субтитри Пакета майстерно передали тематику та культурні нюанси фільму, що дозволило глядачам, які не володіють корейською мовою, досягнути тонкощі оповіді Бонг Чжунхо. Доступність

"Паразитів" відіграла життєво важливу роль у його успіху, що призвів до визнання критиків і численних нагород, таких як почесна "Золота пальмова гілка" Каннського кінофестивалю та чотири "Оскари" 92-ї церемонії вручення премії Американської кіноакадемії, включно з заповітною нагородою за найкращий фільм.

Попри на початкові побоювання щодо процесу подвійного перекладу, зокрема з корейської на англійську, а потім на українську, робота Паке виявилася міцною та надійною основою. У дослідженні використовувалися українські субтитри, отримані з офіційного українського медіа-сервісу Megogo, що свідчить про те, що українські субтитри були похідними від оригінальних англійських субтитрів. Англійські субтитри точно відповідали оригінальному корейському сценарію, в результаті чого український переклад ефективно зберіг основний зміст фільму. Однак у цій дослідницькій роботі безпосередньо використовуються й офіційні корейські субтитри, взяті з медіа-платформи Netflix South Korea.

2.4.1 Транслітерація

Транслітерація є важливою перекладацькою стратегією, яка допомагає зберегти фонетичну та культурну цілісність специфічних термінів та виразів, що мають міцне коріння в мові оригіналу. Транслітерація відіграє важливу роль у перекладі корейських культурних термінів, які не мають прямих відповідників у мові перекладу, таких як власні імена, культурно-специфічні предмети та певні ідіоматичні вирази.

Цей аналіз має на меті виявити перешкоди, що виникають у процесі перекладу, та оцінити ефективність транслітерації у збереженні культурної та фонетичної автентичності оригінальних корейських термінів.

Фільм "Паразит" включає різні культурно значущі терміни через транслітерацію. Їх можна умовно поділити на три основні категорії: власні

назви, харчові продукти та традиційні корейські поняття. Кожна з цих категорій створює окремі виклики та можливості для збереження культурної автентичності за допомогою перекладу. Транскрибування корейських термінів англійською та українською мовами викликає різні труднощі.

Імена персонажів та географічних назв часто транслітеруються, щоб зберегти їхню фонетичну вимову. Деякі приклади включають імена Кім Кітхек 김기택, Пак Донік 박동익, Дасон 다송, Дахе 다혜, Кіу 기우, архітектор Намгун 남궁, історична подія битва при Хансандо 한산도 대첩 [01:43:12]. Власні імена є надзвичайно важливими, оскільки вони виконують подвійну функцію ідентифікації персонажів та передачі культурних і соціальних тонкощів.

Корейська кухня відіграє значну роль у фільмі як важливий культурний елемент. Такі слова, як ччапхагурі 짜파구리 [01:15:43] (поєднання двох видів локшини швидкого приготування), кімчі 김치 (ферментовані овочі) та соджу 소주, (традиційний алкогольний напій) транслітеруються з метою збереження їхньої культурної значущості. Але в українських субтитрах фільму «Паразити» страва 짜파구리 перекладається методом адаптації як дан-дань (традиційна китайська страва з провінції Сичуань), що зовсім не являється дотриманням корейських культурних реалій. Це особлива корейська страва, яка не має прямого еквівалента в англійській або українській кухні, що ускладнює повну передачу її культурного значення лише за допомогою перекладу. Такі культурні поняття потребують транслітерації для того, щоб зберегти їхнє значення та важливість.

Корейські фільми часто містять культурні нюанси, які можуть бути складними для розуміння іноземними глядачами. Перекладачі повинні розробляти стратегії, щоб передати потрібне значення, зберігаючи при цьому культурні тонкощі.

Оцінка ефективності цих транслітерацій передбачає оцінку їхньої здатності точно передавати оригінальне значення та культурну значимість для цільової аудиторії. Наприклад, хоча кімчі та соджу здобули світове визнання, такі терміни, як ччапхагурі та Чхусок 추석 (дослівно осінній вечір, корейське традиційне свято) можуть потребувати додаткового пояснення для англомовної та української аудиторії, щоб зрозуміти їхнє повне значення.

Транслітерація загалом досягла успіху у збереженні фонетичної цілісності корейських термінів. Такий підхід сприяє збереженню автентичного звучання та культурної сутності, тим самим забезпечуючи розуміння глядачами унікальних корейських елементів, присутніх у фільмі. Тим не менш, він може не повністю охоплювати весь культурний контекст, особливо для менш знайомих термінів.

Щоб підвищити ефективність транслітерації, можна запропонувати додаткову контекстну інформацію у вигляді виносок, глосаріїв або текстових пояснень на екрані. Транслітерація ччапхагурі можлива, проте надання стислого пояснення або візуального зображення страви може покращити її розуміння. Аналогічно, у випадку культурних подій, таких як Чхусок, надання примітки, що містить порівняння з аналогічними святами в цільовій культурі, може сприяти кращому контекстуальному розумінню.

2.4.2. Переклад

Переклад – це перетворення оригінальних корейських діалогів і текстів з фільму "Паразити" на англійську та українську мови з метою збереження змісту та контексту. Дослівний переклад може ефективно зберегти властиве значення та контекстуальні нюанси, особливо коли перекладачі пропонують пояснювальні примітки або модифікують переклад, щоб зберегти культурну значимість термінів і забезпечити розуміння глядачами контексту оригіналу. Гіпотетично відсоток перекладу у фільмі «Паразити» становить 40-50%, що є більшою частиною фільму.

Переклад фільму "Паразити" значною мірою завдячує скрупульозній роботі перекладача Д. Паке. Проте, коли переклад згодом модифікується для української мови, певні тонкощі можуть бути втрачені або змінені внаслідок складнощів, притаманних подвійному перекладу. Незважаючи на те, що переклад Паке є ефективним, подальша адаптація фільму українською мовою викликає різні труднощі. Ось кілька випадків, коли використання подвійного перекладу могло призвести до менш коректного або культурно прийняттого перекладу:

1) «아, 망했다, 이거. 공짜 와이파이 못 쓴다, 이제» [00:01:30]

«Нам кінець, зник безкоштовний вай-фай»

Це речення є дослівним перекладом, але його не можна вважати повністю достовірним. Справа в тому, що 망하다 перекладається як: 1. гинути; пропадати; збанкрутувати; 2. бути поганим; бути потворним; бути проклятим (використовується для проклинання людини або об'єкта, який не до вподоби)

У цьому контексті слово спочатку перекладається першим варіантом перекладу. Однак, виходячи з емоцій персонажа та відсутності конкретної інформації про особу, доцільніше було б інтерпретувати його в другому варіанті. А саме:

Альтернативний варіант: *«Ох, дідько, тепер не скористуєшся безкоштовним вай-фаєм»*

2) «아, 저희 할아버지께서 육사 시절부터 이 수석 수집을 쪽 해 오셔서 가지고... 저희 집 아래층, 위층, 거실, 서재, 이 수석들이 꼭 차 있는 상태입니다» [00:07:38]

«Мій дідусь збирав таке каміння ще з часів кадетства. Тепер флігель-кабінет та усі кімнати в домі переповнені цими штуками»

У той час як перше речення ефективно інтегровано, друге речення було б точніше передати, якщо не зосереджуватися на одній кімнаті, оскільки в оригіналі акцент зроблено на переліку кімнат:

Альтернативний варіант: *«Тепер у моєму будинку їх повно, внизу, нагорі, у вітальні, в кабінеті»*

3) «야, 아까 그, 뭐라고? 산수경석? 너도 그런 돌멩이 모으냐?»
[00:01:15]

«Як він називається? Пейзажний камінь? Ти теж їх збираєш?»

У перекладі не вдалося передати емоції персонажа, зокрема насмішку. Оригінальне подання захоплення персонажа "камінчиками" 돌멩이 підриває його значущість, створюючи враження тривіальної та підліткової розваги.

Альтернативний варіант: *«Як він називається? Пейзажний камінь? Ти теж збираєш ці камінчики?»*

4) «- 기정이도 그냥 집에 있냐 학원 안 가고?

- 학원을 안 가는 게 아니라 못 가는 거지, 뭐» [00:08:30]

«- А Кі-Джун ходить на навчання зараз?»

- Їй бракує грошей для занять»

У цьому випадку присутня помилка не тільки в транслітерації імені (помилка подвійного перекладу), але й граматична помилка, яка змінює контекст речення. У корейській мові слово "안" означає відсутність бажання чи прагнення до дії, а "못" – відсутність можливості чи здатності здійснити дію. Отже, емоції персонажа та корейський культурний контекст не передано. Персонаж лише натякає на брак коштів замість того, щоб прямо про це заявити.

Альтернативний варіант: *«Вона хоче навчатися, але не може»*

5) «나 교환 학생 가 있을 동안 잘 좀 보살펴 줘» [00:09:01]

«Завдяки їй я поїду вчитися за кордон»

У цьому випадку був зроблений абсолютно неточний переклад, який навіть не був підтверджений по ходу розвитку сюжету фільму.

Альтернативний варіант: *«Поки я буду навчатися закордоном, поіклуйся про неї»*

6) «'부자인데 착해'가 아니라, 부자님이 착한 거지» [00:58:50]

«Не багата, але добра. А добра, бо багата»

Цей переклад ефективно передав задуманий зміст і вдало зберіг одну з ключових фраз фільму, поглибивши розуміння героїв глядачами.

7) «그, 파티 하려면 차로 한 바퀴 짝 돌아야 되지 않나?» [01:42:10]

«А хіба тобі не треба підготуватись до вечірки?»

Неточний переклад цього речення призвів до втрати змісту, який полягав у тому, що героїня повинна була викликати саме водія для проведення вечірки.

Альтернативний варіант: *«Хіба тобі не потрібно об'їхати все навкруги, щоб влаштувати вечірку?»*

У перекладі корейських культурних реалій слід також звернути увагу до такого поняття як «конгліш». Конгліш – це суміш корейських та англійських слів, що створює гібридну мову, яка часто породжує окремі вирази, що зрозумілі в корейській культурі. Він складається з англійських слів, які були асимільовані корейською мовою, часто з відмінними значеннями або конотаціями порівняно з їхнім використанням у рідній англійській мові [36]. У фільмі "Паразити" конгліш, поєднання корейської та англійської мов, часто

використовується з різних причин, кожна з яких має вирішальний вплив на сюжетну лінію та тематичні елементи фільму.

Використання конглішу є прикладом швидкої модернізації та вестернізації Південної Кореї, демонструючи поєднання традиційної корейської культури з сучасними світовими впливами. Люди, особливо ті, хто прагне підвищити свій соціальний статус, часто використовують конгліш, щоб показати себе заможнішими та вишуканішими. Використання конглішу слугує тонким коментарем до економічної нерівності. Наприклад, широке використання англійської лексики заможною сім'єю Пак контрастує з більш прямою корейською мовою менш заможної сім'ї Кім, підкреслюючи нерівність між двома соціальними класами. У фільмі риси характеру персонажів були розкриті більше через конкретні випадки використання конглішу. Прикладом цього є стратегічне використання сім'єю Кім англійської мови для маніпулювання сім'єю Пак та створення фальшивого іміджу, щоб вписатися у вищий клас. Далі йде приклад слів із конглішу у фільмі: 브릴리언트 надзвичайний, 나이스 добре, 젠틀 вихований, 베스트 найкращий [00:35:32 - 00:37:00].

2.4.3. Калькування

Калькування, або дослівний переклад, використовується тоді, коли є можливість перекласти безпосередньо, не жертвуючи змістом або культурною значущістю. Калькування пропонує точні та однозначні переклади шляхом прямого перетворення кожного слова. Такий підхід гарантує збереження основної суті оригінального тексту, що є важливим для підтримки зв'язності оповіді. Калькування гіпотетично становить 10-20% у фільмі.

Застосування калькування у перекладі "Паразитів" має як переваги, так і недоліки. Хоча воно гарантує ясність, точність і послідовність, воно також може призвести до втрати культурних тонкощів, ідіоматичних інтерпретацій та емоційних тонкощів. Наведені приклади ілюструють подвійну природу

калькування, демонструючи ефективність та обмеження, що залежать від конкретних обставин:

1) «토 나와서, 진짜» [00:22:34]

«Мене аж нудить»

Це приклад успішного калькування з повною змістовністю і точним перекладом.

2) «저는 완전히 교수형 플러스 능지처참이에요» [00:44:44]

«...мене повісять і розчленують»

Ще один приклад дуже вдалого калькування фрази з історичним забарвленням, нинічхочхам 능지처참 спосіб страти у ранньому Китаї та Кореї через удушення.

3) «배 짜고 잠수탸쵸?» [00:04:53]

«...і пішов у самолку?»

Це приклад хорошої адаптації, але можливо було вдосконалити і залишити фразу методом калькування. Це б додало відповідний оригінальний корейський культурний контекст та зацікавленість, як і в попередньому варіанті перекладу.

Альтернативний варіант: «знищив свій човен і пішов пірнати»

4) «부잣집은 또 애들이 구김살이 없어, 어» [00:59:22]

«Жодних складочок у них немає»

Цей приклад калькування досить добре передає зміст, але не передає основної ідеї, що саме діти заможних людей не мають складочок. Важливим моментом є те, що саме заможні люди можуть досягати багатства не без «складочок», на відміну від своїх нащадків.

Альтернативний варіант: «Жодних складочок у їх дітей немає»

Суттєвим обмеженням калькування є його потенціал не помічати культурні нюанси та конотації. Дослівний переклад іноді може вилучати емоційні та контекстуальні тонкощі оригінального тексту. При аналізі таких фільмів, як "Паразити", які значною мірою покладаються на нюанси культурних відсилань та емоційні підтексти, застосування калькування не завжди може бути найдоцільнішим методом, саме тому гіпотетичний відсоток калькування у перекладі фільму не становить більше 10-20.

2.4.4. Адаптація

Адаптація в перекладі передбачає модифікацію вихідного тексту для кращої відповідності культурним, лінгвістичним або контекстуальним тонкощам мови перекладу. Цей підхід перевершує дослівний переклад, забезпечуючи збереження задуму, тональності та культурної значущості оригінального тексту.

Адаптація гарантує, що перекладений контент є культурно прийнятним для цільової аудиторії. Вона слугує засобом зв'язку між різними культурами та покращує розуміння глядачами важливості культурних алюзій, тим самим роблячи сюжетну лінію більш релевантною та впливовою. Адаптація гіпотетично становить 20-30% у фільмі «Паразити». Далі розглядаються різні приклади адаптації:

1) «아, 저, 그러면은 카톡 한번 확인해 봐» [00:02:49]

«*Todi перевірте WhatsApp*»

Тут використано адаптацію соціальних мереж. В фільмі використовується популярний у Кореї месенджер "KakaoTalk". Відбулася адаптація під месенджер «WhatsApp», який частіше використовується в англійськомовних країнах. Для оптимальної адаптації до української аудиторії доцільно використовувати «Telegram» або «Viber».

2) «서울대학교 문서위조학과 뭐, 이런 거 없나?» [00:11:23]

«Ого, а в Оксфорді немає факультету з підробки паперів?»

У цій адаптації університети були замінені для більш ефектної гіперболізації. Сеульський університет має найвищий престиж у Кореї, тоді як Оксфордський університет вважається більш престижним у світовому масштабі і буде більш актуальний для сприйняття світовому глядачу.

3) «우리 과 공대생 그 늑대 새끼들이 다혜 근처에 얼씬거리는 거 자체가» [00:09:17]

«Ті огидні товсті хлопці будуть мучати Да-хай»

Це речення має також проблему транслітерації імен, а ще проблему невдалої адаптації. Переклад цього речення є іншим, навіть з адаптацією. 늑대 перекладається як вовк, або ж у сленгу (який використовується у цьому випадку), хтивий чоловік. Також слово 얼씬거리다 має переклад «підлабузнюватися», отже адаптація повинна бути зовсім іншою.

Альтернативний варіант: *«Ті хтиві хлопці будуть підлабузнюватися до Дахе»*

Іноді адаптація може призвести до розмивання самобутності та специфіки оригінального тексту. Процес адаптації змісту для того, щоб він резонував з цільовою аудиторією, може призвести до втрати певних культурних тонкощів та особливостей.

4) «오, 이게 산수경석인가? 추상석으로 볼 수도 있고» [00:07:27]

«Це якийсь пейзаж, чи щось абстрактне?»

В цьому випадку адаптація виявилася невдалою. Відсутність повної назви каменю, сансукьонсок 산수경석 (гірський пейзажний камінь) [37], яка має важливе культурне значення в Кореї, створює враження, що першому персонажу погано про нього відомо, незважаючи на наступну репліку, де другий персонаж дивується знанням першого персонажа.

5) «쌈 좀 모셔다드리지» [00:29:13]

«Відвези пані додому»

У цій адаптації було змінено фактичну суть. Термін *쌈* стосується викладача, в скороченій формі, але не «пані».

6) «다송이 엄마가 원래부터 집안일에 재능이 없어요» [00:47:35]

«Моя дружина не має до цього таланту»

В цьому випадку йдеться про адаптацію корейських культурних реалій щодо використання займенників третьої особи [36]. Наприклад, термін "мама Дасона" у цьому контексті має переклад як «дружина», і навпаки "тато Дасона" може перекладатися як «чоловік».

7) «핸들 밥 30 년 가까이 먹다 보니까 저절로 그리웠지요» [00:38:30]

«Після 30 років за кермом машина вже їде сама»

Це приклад вдалої адаптації, оскільки корейська фраза "핸들밥" – розмовний термін, який використовується для опису людини, яка займається чимось протягом тривалого часу, або має великий досвід у певній галузі. Ця адаптація точно передає концепцію досвіду 30 років, і задумане значення було ефективно передано.

8) «생긴 건 둥글둥글한데 그년이 속은 아주 능구렁이야» [00:39:10]

«Вона схожа на слабку віцю, та всередині вона лисиця»

Це також є добрим прикладом ефективного адаптування до культурних особливостей України. Початковий вираз "생긴 건 둥글둥글한데 그년이 속은 아주 능구렁이야" можна перекласти як: "Її зовнішність кругла і м'яка, але всередині вона змія". Ця фраза була бездоганно адаптована під українську аудиторію.

Адаптація вимагає певного рівня суб'єктивності, оскільки перекладачі повинні приймати рішення про те, як ефективно передати зміст і настрій оригінального тексту. Це може призвести до різних інтерпретацій та перекладів, що потенційно може призвести до невідповідностей.

Прагнення підвищити доступність контенту може призвести до потенційного недоліку – надмірного спрощення складних культурних концепцій. Вплив на розуміння є суттєвим, оскільки адаптація має важливе значення для ефективного донесення культурних та контекстуальних тонкощів "Паразитів" до глобальної аудиторії.

Але, попри все, в перекладі корейських фільмів, особливо коли йдеться про ненормативну лексику, важливо враховувати важливі культурні та мовні чинники. Ненормативна лексика часто використовується в корейському кіно для передачі сильних емоцій, соціальної ієрархії та культурних тонкощів. Проте українські перекладачі часто стикаються з труднощами забезпечення культурної адекватності та сприйняття аудиторією при перекладі таких текстів.

9) «이, 씨발, 자는 척하지 말고... 씨발, 계획이 뭐야, 응?» [00:01:56 - 00:02:08].

«Ти в біса не прикидайся, що спиш...Що скажеш?»

Тут адаптація корейської ненормативної лексики в українську набагато полегшена, адже 씨발 перекладається англійською як "fuck".

В українській культурі, на відміну від корейської, ненормативна лексика є менш толерантною в публічному дискурсі та кіно, ніж у корейській культурі. Українське суспільство віддає перевагу більш витонченій мові в медіа, яка вимагає певного рівня адаптації через цю культурну відмінність. Як наслідок, українські переклади часто модифікують або вилучають відверті корейські матюки, щоб відповідати місцевим нормам і чутливості.

Іншим прикладом адаптації є алюзії на фізіологічні процеси, такі як дефекація. У фільмі "Паразити" є випадки, коли персонажі відкрито вступають у дискусії на різні теми. Корейська культура демонструє більш поблажливий підхід до обговорення тілесних функцій, сприймаючи їх як невід'ємний аспект гумору та повсякденного дискурсу. Натомість в українській культурі ці теми часто вважаються табуйованими або непридатними для публічного обговорення.'

Наприклад, у фільмі "Паразит" є примітна сцена, яка обертається навколо розмови про фекалії. В українській адаптації ця сцена була суттєво змінена, щоб уникнути відвертих відсилань.

10) «이거, 아유, 똥, 똥꼬에, 아유» [00:25:18]

«Давай, що це знову таке?»

Оригінально ця фраза має переклад: *«Це, ой, гімняшка, дуна, ой»*, що не є звичайною в українському культурному контексті. В Україні існує культурна тенденція уникати відвертого контенту, оскільки він може бути сприйнятий як вульгарний або образливий для аудиторії. Таке вилучення гарантує, що фільм зберігає культурну придатність і стає більш прийнятним для українських глядачів. Але інколи надмірне вилучення ненормативних елементів мовлення персонажа іноді може негативно вплинути на розуміння глядачем його характеру або намірів. Тому необхідно ретельно вивчати та аналізувати кожну репліку діалогу.

Стратегія адаптації, застосована у фільмі "Паразит", ефективно зберігає автентичність та культурну глибину фільму. Хоча існують неминучі виклики та обмеження, загальний підхід гарантує збереження наративу та емоційного впливу.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Переклад фільму "Паразити" англійською, а потім і українською мовами демонструє складний і заплутаний процес вираження культурних реалій різними мовами. Здатність фільму зберегти своє культурне багатство та наративну послідовність є свідченням майстерного застосування різних перекладацьких технік, таких як транслітерація, контекстуальний переклад, калькування та адаптація. Процес транслітерації дозволив зберегти культурну цілісність важливих корейських термінів, тоді як контекстуальний переклад забезпечив розуміння тонких значень та емоційних нюансів міжнародною аудиторією. Калькування забезпечило точність представлення, але потребувало додаткової інформації для повного розуміння. Використання адаптації виявилось надзвичайно ефективним у забезпеченні культурної актуальності фільму та емоційного резонансу з глядачами в усьому світі.

Проте, незважаючи на успішність перекладу багатьох культурних реалій, деякі елементи все ж зазнали втрат через подвійний переклад. Наприклад, при перекладі фраз, пов'язаних з корейським побутом та суспільними нормами, іноді виникають труднощі з передачею всіх нюансів та підтекстів, властивих оригінальному мовленню. Особливо це стосується випадків, коли культурні реалії не мають прямих аналогів в англійській чи українській мовах. У таких випадках перекладачам доводиться шукати компроміси, щоб зберегти хоча б частину культурного контексту, не спотворюючи загальний зміст.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Ретельно вивчивши питання перекладу культурних реалій у корейських кінотекстах українською мовою, можна зробити висновок, що автором було:

1. Розглянуто поняття кінодискурсу та його значення для перекладу культурних реалій з корейської на українську мову. Дослідження, присвячене аналізу кінодискурсу, продемонструвало його важливість для полегшення перекладу культурних компонентів з корейської на українську мову. Кінодискурс охоплює використання мови, візуальних образів та культурних тонкощів у фільмі, які в сукупності сприяють розповіді та розумінню глядачами.
2. Проаналізовано класифікацію корейських культурних реалій. У дослідженні вивчалися різноманітні культурні аспекти, що охоплюють матеріальні, соціальні, історичні, лінгвістичні та міфологічні аспекти. Корейські культурні реалії нерозривно пов'язані з історичними подіями, соціальними звичаями та мовними нюансами. Така класифікація полегшує методичний підхід до перекладу фільмів, гарантуючи всебічну репрезентацію культурних елементів у мові перекладу.
3. Проаналізовано походження культурних аспектів у корейських фільмах, підкреслено вплив історичних подій, суспільних норм і традиційних практик на сюжетну лінію та персонажів. Культурні реалії, зображені у таких фільмах, як "Паразити", часто сягають корінням у самобутню історію, географічний контекст і соціальну динаміку Кореї.
4. Окреслено низку перекладацьких стратегій, що використовуються для передачі культурних реалій, таких як транслітерація, контекстуальний переклад, калькування та адаптація. Було проведено оцінку кожної стратегії, щоб визначити її ефективність у збереженні автентичності та культурної глибини фільму.

5. Розглянуто конкретні приклади перекладу культурних реалій з фільму "Паразити". У дослідженні було проведено ретельний аналіз конкретних випадків у фільмі "Паразити", де були використані різні перекладацькі стратегії. Ці приклади продемонстрували труднощі та шляхи їх подолання в ефективній передачі корейських культурних реалій українській аудиторії. Аналіз показав, що хоча численні переклади ефективно зберігають культурні тонкощі, певні випадки підкреслюють обмеження та можливу втрату сенсу внаслідок подвійного перекладу.
6. Оцінено ефективність застосовуваних стратегій перекладу шляхом вивчення їхньої здатності зберігати культурну значущість та наративну цілісність фільму. Аналіз показав, що поєднання різних тактик часто дає оптимальні результати, а використання адаптації виявилось особливо ефективним для створення відчуття близькості з цільовою аудиторією. Проте було помічено, що надання додаткового культурного контексту та пояснень може ще більше підвищити точність перекладу та покращити його розуміння аудиторією.

Отже, вибір конкретного перекладацького підходу залежить від особливостей культурного контексту, що перекладається, та вміння перекладача визначити та передати його важливість. Дослідження підкреслило, що найефективнішими є переклади, які не лише точно передають зміст, але й відтворюють культурний та емоційний резонанс оригінального фільму. Такий підхід гарантує збереження та сприйняття культурного багатства та наративної глибини корейських фільмів міжнародною аудиторією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Крисанова Т. Основні підходи до розуміння поняття «кінодискурс» / Т. Крисанова // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – Луцьк, 2014. – № 4. – С. 98–102.
2. Metz, C. (1974). *Film Language: A Semiotics of the Cinema*. University of Chicago Press.
3. Bordwell, D. (1985). *Narration in the Fiction Film*. University of Wisconsin Press.
4. Paquet, D. (2010). *New Korean Cinema: Breaking the Waves*. Columbia University Press.
5. Олдбой (фільм, 2003). (н.д.). Вікіпедія. Доступ за адресою: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Олдбой_\(фільм,_2003\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Олдбой_(фільм,_2003))
6. Sohn, H.-M. (2006). *Korean Language in Culture and Society*. University of Hawai'i Press.
7. "Паразити (фільм, 2019)." (н.д.). Вікіпедія. Доступ за адресою: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Паразити_\(фільм,_2019\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Паразити_(фільм,_2019))
8. "The Host (2006 film)." (н.д.). Wikipedia. Доступ за адресою: [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Host_\(2006_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Host_(2006_film))
9. Ahn, B. S. (1987). Humor in Korean Cinema. *East-West Film Journal*, Vol. 2, no. 1, December, pp. [ст. 90-99]. Honolulu, HI: East-West Center.

10. Ласкаво просимо до Донмакголь. (н.д.). Вікіпедія. Доступ за адресою:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Ласкаво_просимо_до_Донмакголь
11. Newmark, P. (1988). A Textbook of Translation. Prentice Hall.
12. Hariyanto, S. (2009). The Implication of Culture on Translation Theory and Practice. Translation Directory.
13. Nida, E. A. (1964). Toward a Science of Translating. Brill.
14. Venuti, L. (1995). The Translator's Invisibility: A History of Translation. Routledge.
15. Little Forest (film). (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
[https://en.wikipedia.org/wiki/Little_Forest_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Little_Forest_(film))
16. The Royal Tailor. (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Royal_Tailor
17. Architecture 101. (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
https://en.wikipedia.org/wiki/Architecture_101
18. Ода моєму батькові. (н.д.). Вікіпедія. Доступ за адресою:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Ода_моєму_батькові
19. The Handmaiden. (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Handmaiden
20. My Sassy Girl. (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
https://en.wikipedia.org/wiki/My_Sassy_Girl

21. The Front Line (2011 film). (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
[https://en.wikipedia.org/wiki/The_Front_Line_\(2011_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Front_Line_(2011_film))
22. Assassination (2015 film). (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
[https://en.wikipedia.org/wiki/Assassination_\(2015_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Assassination_(2015_film))
23. Along with the Gods: The Two Worlds. (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою:
https://en.wikipedia.org/wiki/Along_with_the_Gods:_The_Two_Worlds
24. Весна, літо, осінь, зима... і знову весна. (н.д.). Вікіпедія. Доступ за адресою:
https://uk.wikipedia.org/wiki/Весна,_літо,_осінь,_зима..._і_знову_весна
25. Newmark, P. (1991). About Translation. Clevedon: Multilingual Matters.
26. Yu, J. (2011). Translating the Language of Film: East Asian Films and Their Hollywood Remakes. CMC Senior Theses. Retrieved from
https://scholarship.claremont.edu/cmc_theses/138
27. Bassnett, S., & Lefevere, A. (1990). Translation, History, and Culture. London: Pinter Publishers.
28. Baker, M. (2018). In Other Words: A Coursebook on Translation. Routledge.
29. Englund Dimitrova, B. (2005). Expertise and Explicitation in the Translation Process. Philadelphia, PA: John Benjamins Pub.

30. Beinborn, L., & Choenni, R. (2020). Semantic Drift in Multilingual Representations. *Computational Linguistics*, 46(3), 571–603. Retrieved from https://doi.org/10.1162/coli_a_00382
31. Колесник О. С. Проблема подвійного перекладу в контексті діалогу культур / О. С. Колесник // Культурно-мистецька освіта як складова художнього простору XXI століття : Зб. Матеріалів Міжн. Наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 30 квітня 2014 р. – К. : НАКККиМ, 2014. – С. 36-38.
32. Стаття Паке, Д. (н.д.). Доступ за адресою: <http://www.cultura.co.kr/news/articleView.html?idxno=1812>
33. Darcy Paquet. (n.d.). Wikipedia. Доступ за адресою: https://en.wikipedia.org/wiki/Darcy_Paquet
34. Koreanfilm.org. Доступ за адресою: <https://koreanfilm.org>
35. 김해연(Kim Haeyeon). (2007). 영어와 콩글리시에서의 줄임말의 형성과 언어적 동기. *영어학(Korean Journal of English Language and Linguistics)*, 7(1), 73-101. Retrieved from <https://www.riss.kr/link?id=A76136045>
36. 산수경석(山水景石). 한국민족문화대백과사전. Retrieved from <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0031452>

37.엄정미. (2005). 일·한의 젠더 아이덴티티 표상 -일본어와 한국어의
3 인칭대명사에 있어서의 총칭적 사용의 대조 고찰-. 한국언어문화학
(Journal of the International Network for Korean Language and Culture),
2(1), 171-184. Retrieved from
[https://www.riss.kr/search/detail/DetailView.do?p_mat_type=1a0202e37
d52c72d&control_no=76136045](https://www.riss.kr/search/detail/DetailView.do?p_mat_type=1a0202e37d52c72d&control_no=76136045)